

KONSERWACJA I RENOWACJA DZIEŁ SZTUKI

DATA:
1 grudnia 2018

NAZWA PROJEKTU:
Program prac konserwatorskich Auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku

ADRES/DZIAŁKA:
Ul. Głęboka 11, 80-759 Gdańsk

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że opracowany i sprawdzony przeze mnie program prac konserwatorskich, jest opracowany zgodnie z obowiązującymi na dzień jego wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

OPRACOWANIE KONSERWATORSKIE CHRONIONE PRAWEM AUTORSKIM

OPRACOWANIE

dr Anna Zaręba, konserwator zabytków, nr dyplomu 1400/109923/2007
Klonowica 25/4 87-100 Toruń
anna.zareba@autograf.pl
+48 605 546 611

KARTA IDENTYFIKACYJNA PROGRAMU PRAC KONSERWATORSKICH

Przedmiot opracowania:

Opracowanie zawiera program prac konserwatorskich wystroju Auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku. Wytyczono priorytety konserwatorskie uwzględniające oryginalny, zabytkowy charakter obiektu. Sporządzona ekspertyza zawiera wskazówki niezbędne w tworzeniu projektu prac remontowych budynku.

Adres: ul. Głęboka 11, 80-759 Toruń

Nr ewidencji zabytku: nie dotyczy

Data wpisania: nie dotyczy

Użytkownik: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku

Inwestor/Zlecniodawca:

Data budowy: (budynek) 1911-1914

Inwestor/Architekt: architekt i wykonawca auli nieznany

Autorzy opracowania:

dr Anna Zaręba, nr uprawnień: 1400/109923/2007

Data opracowania: listopad - grudzień 2018

Zakres opracowania:

- wytyczne konserwatorskie i program prac konserwatorskich;
- badania konserwatorskie;
- analiza stanu zachowania;
- opracowanie fotograficzne;

Spis treści

1.0. INFORMACJE OGÓLNE.....	4
1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA	4
1.2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	4
1.3. ZAKRES PRAC BADAWCZYCH	4
1.4 SŁOWO WSTĘPNE	4
2.0. Historia obiektu.	5
3.0. Opis inwentaryzacyjny.....	7
4.0. Technika i technologia wykonania	11
4.1. Badania kolorystyki.	12
5.0. Stan zachowania i przyczyny zniszczeń.	21
6.0. Wytyczne konserwatorskie.	25
6.1. Ramowy program prac remontowych i konserwatorskich.	25
7.0. Program prac remontowych i konserwatorskich.	28

1.0. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawą opracowania jest zlecenie i umowa zawarta pomiędzy, a wykonawcą opracowania. Opracowanie przygotowano na podstawie wytycznych Miejskiego Konserwatora Zabytków, oględzin in situ na obiekcie oraz przeglądu literatury i dokumentacji archiwalnej budynku.

1.2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest wytyczenie programu prac konserwatorskich dla auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku.

1.3. ZAKRES PRAC BADAWCZYCH

Badania mają na celu ocenę stanu zachowania pierwotnych elementów wystroju auli oraz zebranie informacji pozwalających na wytyczenie programu prac konserwatorskich oraz restauratorskich. Prace konserwatorskie powinny kierować się ku poprawie walorów estetycznych i użytkowych obiektu ze szczególnym uwzględnieniem zachowania oryginalnej substancji zabytkowej i uszanowania warstw historycznych. Badania obejmują ustalenie stratygrafii pierwotnych i wtórnych warstw materiałowych oraz technologii wykonania oryginału.

1.4 SŁOWO WSTĘPNE

Niniejsze opracowanie dotyczy wystroju architektonicznego auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku. Pierwsza część dokumentu obejmuje zarys historii budynku (pkt. 2.0) opis inwentaryzacyjny (pkt. 3.0) oraz wstępne omówienie techniki wykonania (pkt. 4.0). W punkcie 5.0. omówiono stan zachowania i przyczyny niszczenia zabytku. Punkt 6.0. obejmuje wytyczne istotne dla inwestora oraz projektanta i koordynatora prac przy obiekcie, będące podstawą dla stworzenia projektu prac konserwatorskich ujętych w punkcie 7.0.

2.0. Historia obiektu.

Budynek obecnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku został wybudowany w latach 1911-1914. Początkowo, oficjalnie do 1944 służył jako siedziba niemieckiego zespołu szkół ALTHOF SCHULE, choć w czasie wojny wykorzystywany był jako szpital wojskowy. W 1947 roku po częściowym uporządkowaniu i adaptacji obiektu powołano Gimnazjum nr VI, jeszcze na podstawie ustawy z 1932 roku, a następnie siedmioletnią szkołę podstawową nr 6 i czteroletnie VI Liceum. W połowie lat osiemdziesiątych przekształcono placówkę w Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 pod jednym kierownictwem. Prace przy remoncie i wyposażeniu szkoły trwały jeszcze długo, aulę m.in. po naprawie stropów i sufitu oddano do użytku dopiero w drugiej połowie lat 50. Obecny stan zachowania wnętrza auli świadczy, że pracom remontowym i przekształceniom poddawana była jeszcze kilkakrotnie.

Fot. 1. W tle po lewej budynek obecnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku, lata 20.

Fot. 2,3. Budynek obecnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku, lata 50.

3.0. Opis inwentaryzacyjny¹.

Przedmiotem opracowania jest wystrój architektoniczny auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Gdańsku, pomieszczenie na planie prostokąta z wejściem umiejscowionym w prawym narożniku oknami po obu stronach pomieszczenia i ścianą reprezentacyjną na wprost wejścia. O wystroju wnętrza obok dużych powierzchni przeszkleń decyduje przede wszystkim rozbudowana dekoracja boazerijna w stylu angielskim w postaci paneli z aplikacją kwiatową w dolnej części ścian, drewnianych kaneluowanych pilastrów, o prostych kapitelach z dekoracją kwiatową, na ścianie przy wejściu, oraz w narożach przeciwległej ściany, kaneluowanych kolumn o kapitelach korynckich, podkreślających ryzalit ściany reprezentacyjnej, filaru na środku pomieszczenia oraz rozbudowanego gzymsu wieńczącego. Na Podłoga wyłożona jest dębowym parkietem w bardzo dobrym stanie zachowania. Okna i drzwi mają charakter wtórny. Obecnie część boazerii jest oczyszczona do surowego drewna, a część przemalowana z utrzymaniem jasnej beżowej kolorystyki.

Fot. 5. Aula, stan obecny (fot. Anna Zaręba).

¹ Opis sporządzony na podstawie oględzin.

Fot. 6. Aula, stan obecny (fot. Anna Zaręba).

Fot. 7. Aula, stan obecny (fot. Anna Zaręba).

Fot. 8. Aula, stan obecny (fot. Anna Zaręba).

4.0. Technika i technologia wykonania.

Dekoracja boazeryjna w stylu angielskim w większości wykonana z drewna iglastego, w elementach snycerskich liściastego. Pierwotnie w całości polichromowana, na płaszczyznach bezpośrednio na drewnie, na elementach rozrzeźbionych na warstwie zaprawki wyrównującej z wypełniaczem wiórowym i kredowym, o żółtawym kolorze. W badaniach zaprawki jako spoiwo zdefiniowano klej zwierzęcy.

Pierwsza warstwa dekoracyjna naniesiona została w technice olejnej, zmydla się pod wpływem działania NaOH.

Przebadana próbka tynku wskazała na użycie zaprawy wapiennej, zawierającej spoiwo węglanowe i wypełniacz kwarcowy w proporcji wagowej spoiwa do kruszywa średnio 1:3,24. Podstawowym składnikiem wypełniacza jest kwarc, bezbarwny, mleczny i żółty oraz różowy. W składzie badanego materiału dominują frakcje kruszywa 0,015 – 0,2mm i 0,2 – 1,1mm z nieznacznym dodatkiem frakcji żwirowej i drobnych kamyczków, stanowiąc około 83 % masy całego kruszywa w próbce. Zawartość frakcji pelitowej jest dość znaczna, ok. 4,7% masy wypełniacza. Zaprawa charakteryzuje się dość wysoką nasiąkliwością wagową rzędu 11,27%.

4.1. Badania kolorystyki.

Miejsca pobrania próbek i wykonania odkrywek:

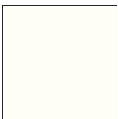

Odkrywki² wykonane na płaskich częściach dekoracji boazeryjnej wykazały, że była ona malowana na ciemno niebiesko w kilku wzajemnie przenikających się złamanych w szarość odcieniach, bezpośrednio na drewnie. Zbliżony kolor według wzornika **NCS** oscylował pomiędzy: **S 7020-B10G**, **6020-B10G** i **6010-B10G**, ze wskazaniem na konieczność przełamania koloru szarością. Kwiatowe aplikacje zostały niestety oczyszczone, zachowane ślady wskazują, że również miały kolor niebieski, intensywny w zagłębieniach i zapewne podbity jaśniej na światłach. Poza śladami zachowanymi na kwiatach o rozwiązaniu takim może świadczyć rozwiązanie kolorystyczne zastosowane na gzymsie, gdzie detal jest wyraźnie jaśniejszy w częściach wypukłych. W przypadku kolumn i pilastrów, ze względu na ich dość dokładne oczyszczenie oraz fakt, że były pokryte zaprawką wyrównującą, wspomnianą w punkcie 4.0. nie można definitywnie określić ich kolorystyki. Boazerie były wielokrotnie przemalowywane i ślady zachowane na kapitelach mogą pochodzić z wtórnych warstw technologicznych. Na filarze na środku sali odnaleziono ślady niebieskiego analogicznie do reszty powierzchni drewna, podobnie na bazie jednej z kolumn od dołu, nie można jednak w definitywny sposób orzec czy kolumny i pilastry były malowane na niebiesko.

Ze względu na brak zachowanych oryginalnych okien i drzwi niemożliwe jest stwierdzenie ich pierwotnej kolorystyki.

Ściany pierwotnie malowane były na kolor piaskowy, bezpośrednio na filcowanych tynkach, dzięki czemu ściana miała delikatną fakturę, na której załamywało się światło, a nie idealnie gładką powierzchnię, sztuczną w odbiorze. Niuanse tworzone przez nierównomierność w tynku decydują nie tylko o plastycznym charakterze wystroju i jego recepcji estetycznej ale również o walorach użytkowych, ściana o subtelnie nierównej kolorystyce ładniej się starzeje gdyż mniej widać na niej nieuniknione zabrudzenia. W dolnej partii ścian pod parapetami tynki malowane były w złamanym odcieniu ciemno niebieskiego, w nawiązaniu do boazerii. Zbliżony kolor tynków w górnej partii ścian według wzornika **NCS** oscylował pomiędzy: **S 2020-Y20R** i **1515-Y20R**, w dolnej pomiędzy: **S 5020-B10G** nie jest wykluczone, że kolor był pierwotnie intensywniejszy, bardziej zbliżony do koloru boazerii a zszarzenie jest efektem nalotów z wtórnych warstw technologicznych.

Sufit malowany był w kolorze złamanej bieli, zbliżony kolor według wzornika **NCS**: **S 0502-Y50R**

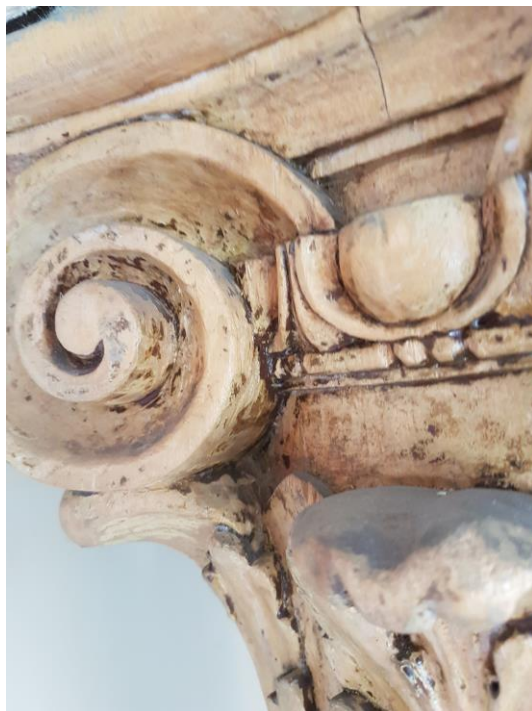
² Kruchość wtórnych powłok uniemożliwiła wykonywanie odkrywek schodkowych o geometrycznych kształtach.

Element	kolor według wzornika NCS:	zbliżony kolor ³
Sufit	S 0502- Y50R	
Tynki, górna część	S 2020-Y20R S 1515-Y20R	
Tynki, pod parapetami	S 5020-B10G	
Elementy drewniane	S 7020-B10G S 6020-B10G	

Fot. 9. Aula, cokół, charakter warstwy malarskiej, (fot. Anna Zaręba).

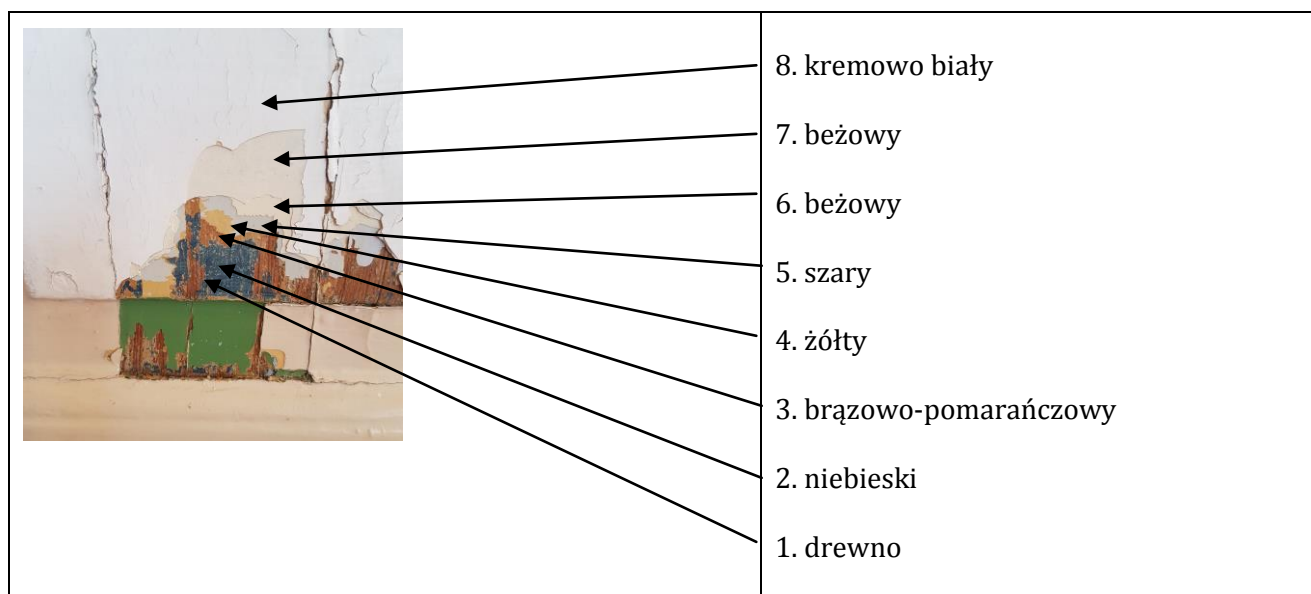
³ Kolory ze względu m.in. na rozmalowanie powierzchni mają jedynie charakter poglądowy, ich odbiór może się różnić w zależności od monitora i jakości wydruku.

Fot. 10-14. Aula, oczyszczony detal snycerski, ślady niebieskiego widoczne jedynie na kwiatach dolnych paneli boazerii (fot. Anna Zaręba).

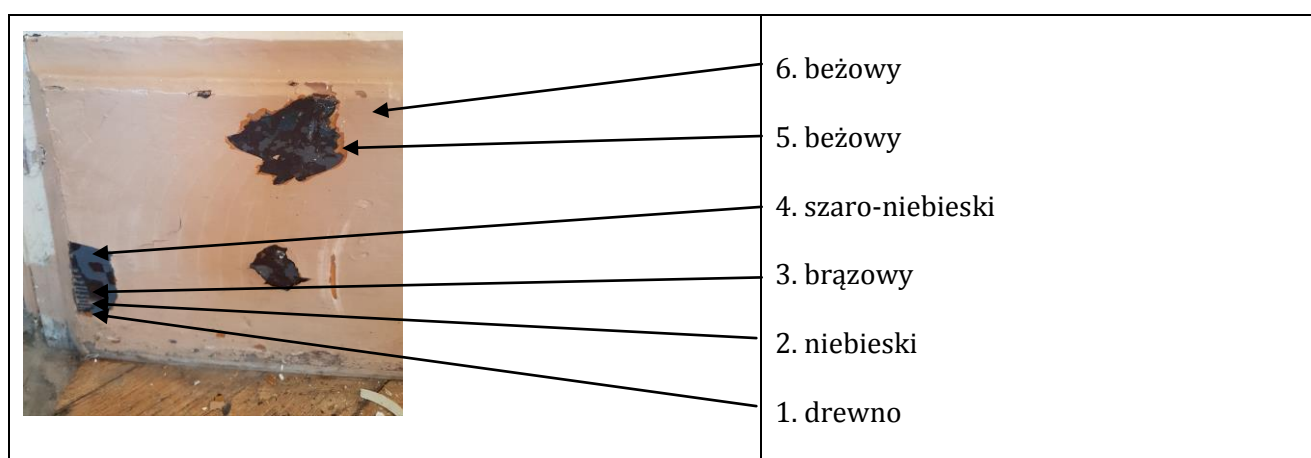
Fot. 15,16. Aula, oczyszczony detal snycerski, ślady niebieskiego widoczne na bazie filaru podtrzymującego i od dołu na bazie kolumny (fot. Anna Zaręba).

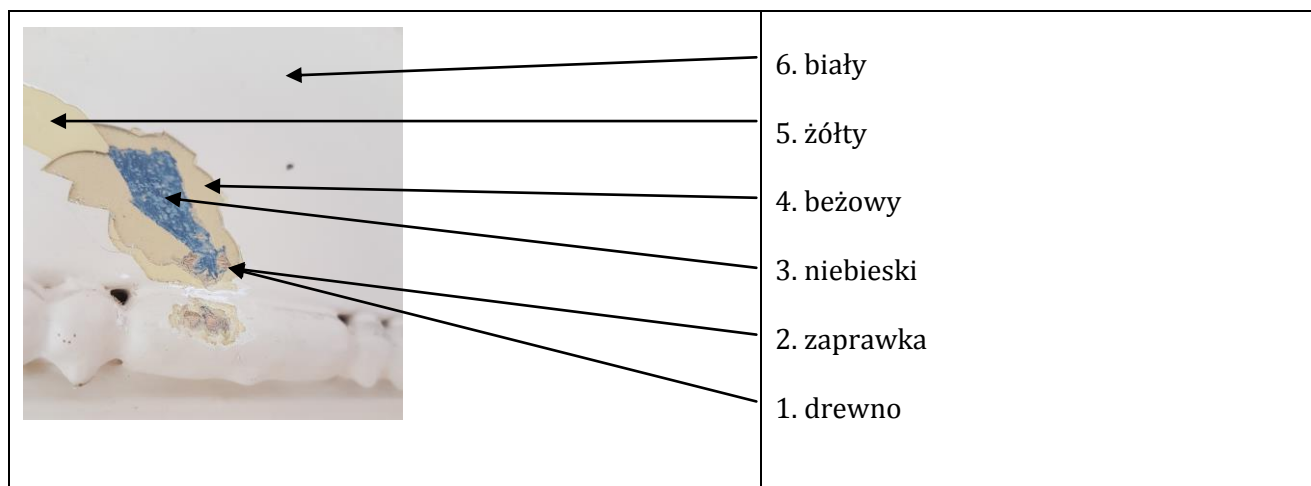
Odkrywka nr 1. Aula, ściana na prawo od drzwi, panel i góra cokołu.

Odkrywka nr 1. Aula, ściana na prawo od drzwi, panel i góra cokołu.

Odkrywka nr 2. Aula, ściana przy drzwiach, cokół

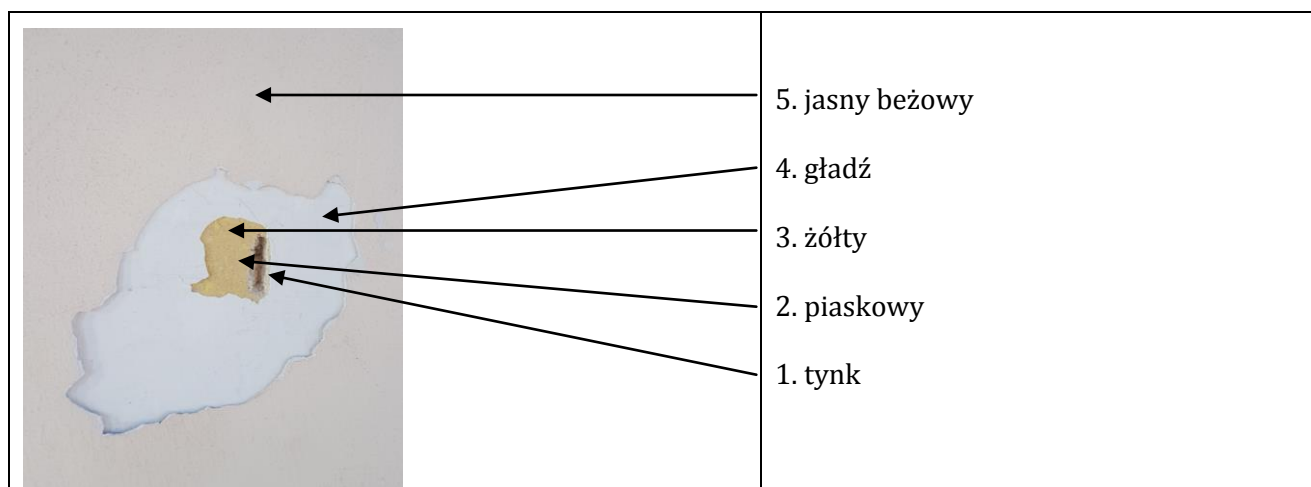
Odkrywka nr 3. Aula, ściana przy drzwiach, gzyms.

Odkrywka nr 4. Aula, ściana reprezentacyjna, gzyms.

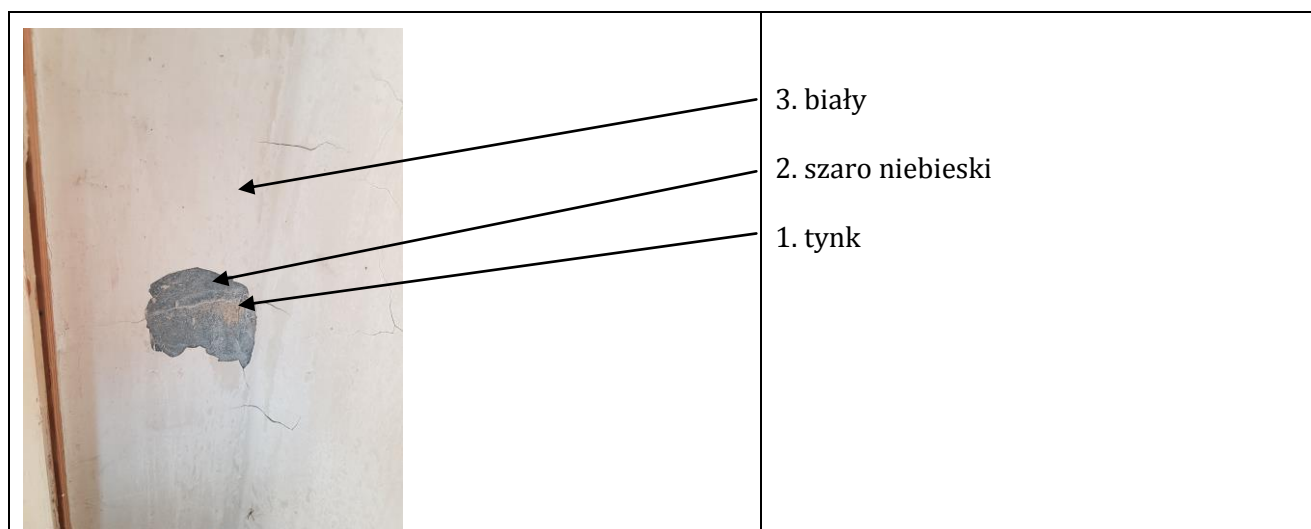
Odkrywka nr 5. Aula, ściana przy drzwiach, gzyms.

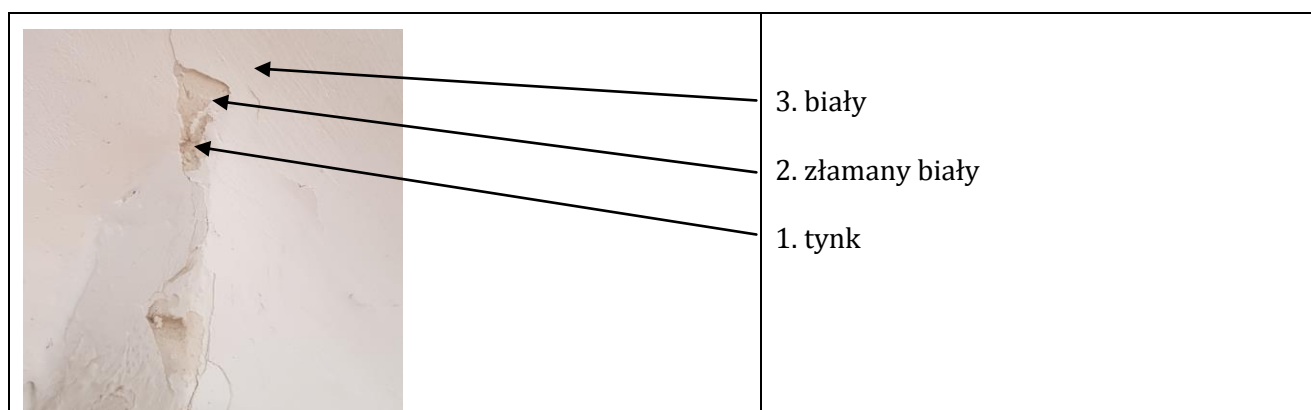
Odkrywka nr 6. Aula, ściana przy drzwiach, tynki.

Odkrywka nr 7. Aula, ściana przy drzwiach, tynki.

Odkrywka nr 8. Aula, ściana na lewo od drzwi, tynki pod kaloryferem.

Odkrywka nr 8. Aula, ściana na lewo od drzwi, tynki pod kaloryferem.

Tabela 1. Opis makroskopowy i fotografie mikroskopowe próbki 3.

Opis makroskopowy próbki 3	
miejsce pobrania	Aula ,ściana przy wejściu
materiał	zaprawa tynkarska
reakcja z 2M roztworem HCl	reakcja intensywna z wydzielaniem CO ₂
kolor, tekstura, spoiwo	kolor kremowy, tekstura bezładna, spoiwo wapienne, porowo-bazalne
zawartość spoiwa [%]	23,5
zawartość części nieroztworzonych w kwasie	76,6
stosunek wagowy spoiwa do kruszywa	1 – 3,24
opis kruszywa	rodzaj: kwarc bezbarwny, mleczny, częściowo w odcieniu żółtym i różowym, dobrze i średnio obtoczony; okruchy skał nieprzezroczystych, uziarnienie: frakcja żwirowa (12,1%), piaskowa (83%), pyłowa (4,7%)
Fotografie mikroskopowe zaprawy	
	

5.0. Stan zachowania i przyczyny zniszczeń.

Boazerie zachowane są w stanie wymagającym podjęcia niezwłocznych prac konserwatorskich i renowacyjnych. Drewno jest zdrowe ale w konstrukcji drzwi notuje się liczne choć niezbyt rozległe rozejścia w miejscach pierwotnego łączenia elementów i kilka spękań oraz bardzo liczne drobne ubytki mechaniczne, głównie w partii profili płycin. Niektórych fragmentów profili oraz części detalu snycerskiego całkowicie brak. Zachowane profile są uszkodzone głównie w narożnikach. Mimo wielokrotnych przemaalowań czytelne są miejsca braku aplikacji kwiatowej w dolnej części boazerii. Podbitki gzymsów oraz ościeża okien zostały założone płytą pilśniową i nie ma do nich dostępu. Podobnie w części wypełnień paneli zamiast drewna wstawiono płyty. Pod względem technicznym najgorzej zachowany jest dół boazerii. W drewno powbijane są liczne gwoździe i powkręcane śrubki.

Część elementów, m.in. kolumny, pilastry oraz detal sztukatorski zostały oczyszczone bez uprzednich badań konserwatorskich. Reszta drewna jest pokryta grubą warstwą przemaalowań olejnych. Farba jest w wielu miejscach przetarta w innych się łuszczy. Na gzymsach farba bardzo dobrze przylega do powierzchni, jest trudno usuwalna, nagromadzenie warstw spowodowało zatarcie rysunku reliefu.

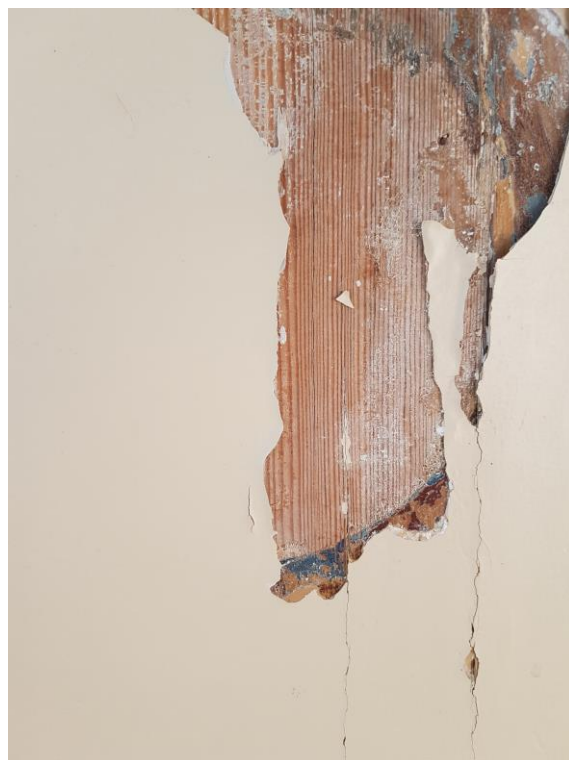
Tynki pokryte są gładzią szpachlową i pomalowane na jasno beżowy kolor, charakter powierzchni, zbyt gładkiej, nie odpowiada pierwotnej stylistyce pomieszczenia. Nie można oszacować stanu zachowania tynków pod gładziami, przy wykonywaniu odkrywek gładź odchodziła bardzo łatwo.

Na sufitach widać nieliczne włosowate spękania i nierówności, charakterystyczne dla techniki wykonania dawnych podbitek sufitowych. Na całej Sali zamontowano wysoce nieestetyczne lampy, świetlówki.

Całość ze względu na niespójność kolorystyki oraz łuszczącą się farbę prezentuje się bardzo źle.

W bardzo dobrym stanie zachowania jest dębowy parkiet, który wymaga, uzupełnienia, wycyklinowania, i zabezpieczenia, np. poprzez oleinowanie. Przy decyzji o użyciu lakieru trzeba mieć pewność, że zachowany zostanie naturalny kolor drewna i powłoka nie spowoduje efektu wysycania na żółto.

Drzwi i okna mają charakter wtórny.

Fot. 17, 18. Łuszczące się warstwy wtórnych przemalowań (fot. Anna Zaręba).

Fot. 19, 20. Sklejka zastępująca deskowanie drewniane, gwoździe i śrubki w strukturze drewna (fot. Anna Zaręba).

Fot. 21, 22. Zachowane ślady po aplikacjach kwiatowych (fot. Anna Zaręba).

Fot. 23, 24. Niedoczyszczony detal snycerski (fot. Anna Zaręba).

Fot. 25, 26. Grube warstwy farby zakrywające detal rzeźbiarski (fot. Anna Zaręba).

Fot. 27. Spękania na styku elementów konstrukcji (fot. Anna Zaręba).

Fot. 28. Podłoga z parkietem dębowym (fot. Anna Zaręba).

6.0. Wytoczne konserwatorskie.

Celem prac konserwatorskich jest zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku poprzez usunięcie przyczyn destrukcji, naprawę i przywrócenie materiałom ich pierwotnych właściwości i funkcji oraz poprawa estetyki obiektu, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania oryginalnej substancji zabytkowej i historycznego projektu wystroju wnętrza. Na podstawie badań stratygraficznych zdefiniowano pierwotną kolorystykę auli o ciemno niebieskim wykończeniu detalu boazerii, zniuansowanym poprzez zastosowanie kilku przenikających się odcieni farby i jaśniejszego koloru na elementach wypukłych oraz piaskowo żółtych ścian i sufitu w odcieniu złamanej bieli. Wykończenie sufitu jest prawdopodobnie powojenne. Zestawienie kolorów jest bardzo wyszukane i korzystne z punktu widzenia użytkowania, gdyż długo nie będzie widać na nim śladów wybrudzenia.

6.1. Ramowy program prac remontowych i konserwatorskich.

PRACE PODSTAWOWE: Po rozłożeniu rusztowań należy dokonać dokładnego przeglądu stanu zachowania tynków, podbitek sufitowych oraz boazerii. Należy zabezpieczyć teren prac, stolarkę otworową oraz wykonać dodatkową dokumentację fotograficzną. Byłoby wskazane zdjęcie na czas remontu klepek parkietu i przełożenie go po skończeniu prac.

TYNKI: W przypadku tynków można rozważyć dwa warianty postępowania, usunąć wtórne gładzie gipsowe, dokonać napraw tynków, a następnie po wykonaniu prób kolorystycznych pomalować część ścian w kolorze piaskowym, zbliżony kolor według wzornika NCS: S 2020-Y20R S 1515-Y20R, a wnęki podokienne na niebiesko zbliżony kolor według wzornika NCS: S 5020-B10G. Należy przy tym pamiętać, że kolory dobierane przy użyciu wzornika są tylko częściowo reprezentatywne ze względu na wielkość próbek i wymagają weryfikacji poprzez próby na większych powierzchniach, mogą też wymagać modyfikacji, złamania odcienia itp.

Po usunięciu wtórnych zapraw i warstw przemalowań, dopuszcza się odbicie zdeintegrowanych i osłabionych partii tynków, dobrze zachowane partie tynków należy umyć. Ubytki w partii tynków należy uzupełnić zaprawą renowacyjną, wapienno trasową, podbarwioną na kolor oryginału. Wyłącznie w miejscach złączy dopuszcza się założenie siatki przy jednoczesnym obniżeniu poziomu tynku, aby nie uczytelniały się granice łączeń. W zależności od stanu zachowania tynków pod szlichtami, można podjąć próbę wykonania uzupełnień w charakterze oryginału i wygubienia łączeń lub w celu ujednolicenia powierzchni ścian (po zagruntowaniu wysoko paro przepuszczalnym preparatem przeznaczonym do obiektów zabytkowych), założyć cienką warstwę zaprawy wapiennej o średnim uziarnieniu, zatartej i filcowanej, żeby uzyskać fakturę zbliżoną do oryginału, i pomalować go wysoce paro przepuszczalną farbą (krzemianowo-zolową, krzemianową lub wapienną) w kolorze piaskowym. Farba powinna zostać naniesiona w sposób niezacierający struktury tynku.

BOAZERIA: Po wykonaniu szeroko płaszczyznowych odkrywek na różnych wysokościach w celu ostatecznej weryfikacji sposobu rozwiązań malarskich zastosowanych na poszczególnych elementach boazerii, zwłaszcza w partii gzymsu, który bardzo trudno się oczyszcza i wymaga stabilnego podłoża przy pracy, należy bezwzględnie usunąć wtórne warstwy kolorystyczne. Technikę oczyszczania należy dobrać na podstawie prób. Górne warstwy przemalowań można usunąć za pomocą zmiękczenia powłok rozgrzanym powietrzem, bliższe oryginałowi należy usuwać warstwowo za pomocą preparatów spęczniających dobranych na podstawie prób, tak by w maksymalnym stopniu zachować pierwotną warstwę dekoracyjną.

Po oczyszczeniu i usunięciu wszystkich elementów wtórnych wykonanych z płyt drewnopochodnych oraz gwoździ i śrubek, na podstawie oceny stanu zachowania należy przeprowadzić konieczne naprawy. Skleić obluzowane drewniane elementy klejem do drewna odpornym na działanie wilgoci, np. Ponal Express firmy Henkel. Wymienić zniszczone elementy konstrukcyjne na nowe oraz przywrócić brakujące deskowania i listwy. Zostaną one wykonane z odpowiednio sezonowanego drewna iglastego (sosna, świerk). Wkleić cienkie wstawki drewna w miejscach pęknięć i pomiędzy rozeschniętymi deskami. Zrekonstruować

brakujące elementy snycerskie metodą rzeźbienia w drewnie lub odcisku z żywicy np. Akson SC 258 lub Araldite SV/HV 36. Całość zabezpieczyć preparatem przeciw insektom typu Anti Insect oraz Impragniergrund GN lub zamiennymi. Uzupełnić drobne ubytki drewna oraz pęknięcia i szczeliny gotowym kitem z żywicy Akson SC 258, Araldite SV/HV 36, Flüger Easy Filler lub innym gotowym kitem z zawartością trocin o odpowiedniej wytrzymałości mechanicznej. Uzupełnić powierzchniowe nierówności szpachlówką do drewna z wypełniaczem kredowym lub innym np. Ticurilla, Flüger Easy Filler, Stuccolex. Przeszlifować uzupełnione powierzchnie papierami ściernymi o różnej gradacji w celu wyrównania podłoża, bez naruszania zachowanych warstw malarskich.

W zależności od stopnia zachowania dekoracji oryginalnych i doboru techniki wykończenia, akrylowej lub olejnej można rozważyć dwa sposoby wykończenia boazerii.

W przypadku zachowania znacznej ilości pierwotnych wykończeń: zabezpieczenie fragmentów oryginału werniksem retuszerskim, scalenie partii uzupełnionych z oryginałem. Przed scaleniem na uzupełnione powierzchnie należy nałożyć odpowiednią podkładową warstwę malarską np. gruntem do drewna Gruntomal marki Decoral lub Ticurilla pod powierzchnie malowane farbą kryjącą. Proponuje się użycie farb firmy Tikurilla.

W przypadku zachowania jedynie niewielkich płaszczyzn dekoracji, również należy je zabezpieczyć werniksem retuszerskim, najlepiej zachowane fragmenty wyeksponować jako świadek oryginalnej techniki wykonania i rozwiązań malarskich, a następnie całość zabezpieczyć gruntem do drewna Gruntomal marki Decoral lub Ticurilla pod powierzchnie malowane farbą kryjącą w celu wyrównania chłonności podłoża. Warstwę malarską zrekonstruować zgodnie z charakterem oryginału. Proponuje się użycie farb firmy Tikurilla.

Dobór techniki, akrylowej lub olejnej musi nastąpić na podstawie wykonanych prób i akceptacji odpowiednich służb konserwatorskich oraz pod nadzorem dyplomowanego konserwatora zabytków. Zastosowane powłoki muszą mieć powierzchnie półmatową lub matową i być paroprzepuszczalne.

Wszystkie prace powinny być wykonane ze względów technologicznych przy temp. minimalnej powyżej +5 °C. Należy przestrzegać zaleceń producenta danego materiału zawartych w kartach technicznych.

STOLARKA OTWOROWA: Drzwi wejściowe proponuje się od wewnątrz pomalować na niebiesko, w kolorze listew maskujących i pozostałych elementów drewnianych.

Można przemyśleć przemalowanie białych ram okien oraz parapetów. Mocna biel okien może nie pasować do nowej stylistyki wnętrza.

POZOSTAŁE:

Po demontażu lamp podbitkę sufitową należy uzupełnić zaprawami wapiennymi i pomalować na kolor złamanej bieli.

Rozebrać wtórne podium przy ścianie reprezentacyjnej.

Wykonać projekt instalacji audiowizualnej.

Uporządkować elektrykę, kable konieczne do podłączenia sprzętu audio należy w osłonkach poprowadzić na styku ściany i podłogi.

7.0. Program prac remontowych i konserwatorskich.

TYNKI I SUFIT

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej detalu architektonicznego oraz stolarki budowlanej.
2. Zabezpieczenie stolarki budowlanej oraz otoczenia przed zabrudzeniem i zniszczeniami.
3. Ocena stanu zachowania tynków.
4. Usunięcie szlicht i wypraw gipsowych metodami mechanicznymi wspomaganymi zmiękczeniem warstw cementowych przetwornicą pary wodnej.
5. Usunięcie zmurszałych i odpajających się fragmentów tynku.
6. Usunięcie wtórnych elementów z płyt drewno pochodnych, ocena stanu zachowania podbitek.
7. Wzmocnienie osłabionych fragmentów zapraw krzemoorganicznym preparatem o charakterze hydrofilnym, KSE 300 firmy Remmers.

8. Uzupełnienie ubytków w tynkach zaprawą wapienno-trasową z wypełniaczem mineralnym, barwioną pigmentami mineralnymi. Dopuszcza się użycie gotowych mieszanek np. firmy Optholith, Remmers, Baunit, Quick-mix, Schwep.
9. Wykończenie cienkowarstwową zaprawą do filcowania. Dopuszcza się użycie gotowych mieszanek np. firmy Optholith, Remmers, Baunit, Quick-mix, Haering.
10. Gruntowanie.
11. Pomalowanie tynków wysoce paro przepuszczalną farbą elewacyjną (farby wapienne, krzemianowe, krzemianowo-zolowe) na kolor piaskowo żółty (zbliżony kolor według wzornika NCS: **S 2020-Y20R S, 1515-Y20R**) na ścianach i niebieski pod oknami żółty (zbliżony kolor według wzornika NCS: **S 5020-B10G**). Ostateczne rozwiązanie kolorystyczne wymaga przeprowadzenia prób i akceptacji Konserwatora Miejskiego w Gdańsku.
12. Usunięcie lamp sufitowych.
13. Uzupełnienie ubytków w podbitce sufitu zaprawami wapiennymi. Dopuszcza się użycie gotowych mieszanek np. firmy Optholith, Remmers, Baunit, Quick-mix, Haering.
14. Gruntowanie.
15. Pomalowanie sufitu wysoce paro przepuszczalną farbą elewacyjną (farby wapienne, krzemianowe, krzemianowo-zolowe) na kolor złamanej bieli (zbliżony kolor według wzornika NCS: **S 0502- Y50R**). Ostateczne rozwiązanie kolorystyczne wymaga przeprowadzenia prób i akceptacji Konserwatora Miejskiego w Gdańsku.

BOAZERIA:

16. Oczyszczenie elementów drewnianych z wtórnych warstw farby.
17. Doczyszczanie elementów poprzednio czyszczonych.
18. Sklejenie obluźwanych drewnianych elementów klejem odpornym na działanie wilgoci, np. Ponal Express firmy Henkel
19. Wymiana zniszczonych elementów konstrukcyjnych na nowe oraz rekonstrukcja brakującego deskowania i listew. Zostaną one wykonane z drewna iglastego (sosna, świerk).
20. Wklejenie cienkich wstawek drewna w miejscach pęknięć i pomiędzy rozeschniętymi

deskami.

21. Impregnacja drewna preparatem typu Anti Insect oraz Impragniergrund GN lub zamiennymi.
22. Rekonstrukcja brakujących elementów zdobniczych metodą rzeźbienia w drewnie lub odcisku z żywicy Akson SC 258, Araldite SV/HV 36 lub podobnej.
23. Uzupełnienie drobnych ubytków drewna oraz pęknięć i szczelin gotowym kitem z żywicy Akson SC 258, Araldite SV/HV 36, Flüger Easy Filler lub innym gotowym kitem z zawartością trocin o odpowiedniej wytrzymałości mechanicznej.
24. Uzupełnienie powierzchniowych nierówności szpachlówką do drewna z wypełniaczem kredowym lub innym np. Ticurilla, Flüger Easy Filler, Stuccolex.
25. Przeszlifowanie powierzchni papierami ściernymi o różnej gradacji w celu wyrównania podłoża.
26. Zabezpieczenie zachowanych powierzchni oryginału werniksem retuszującym.
27. Zabezpieczenie uzupełnień farbą gruntującą. Delikatne przeszlifowanie, odtłuszczenie i pokrycie paro przepuszczalną farbą do drewna, zgodnie z kolorystyką i charakterem wykonania oryginału.
28. Wykonanie rekonstrukcji warstw malarskich zgodnie z przyjętą metodyką (patrz strona 27)

POZOSTAŁE:

W przypadku decyzji o pomalowaniu na niebiesko drzwi od wewnątrz oraz przemalowaniu białych ram okien i parapetów, drewno należy przed malowaniem zmatowić poprzez przeszlifowanie i odtłuścić.

Wszystkie prace powinny być wykonane ze względów technologicznych przy temp. minimalnej powyżej +5 °C. Należy przestrzegać zaleceń producenta danego materiału zawartych w kartach technicznych.